

Sprawozdanie Zarządu Głównego Stowarzyszenia *Otwarta Rzeczpospolita* za rok 2015

W roku 2015 Stowarzyszeniem Otwarta Rzeczpospolita kierował Zarząd: Marek Gumkowski (prezes), Paula Sawicka i Stefan Cieśla (wiceprezesi), Jan Herczyński (skarbnik), Magdalena Czyż, Elżbieta Petrajtis-O'Neill, Monika Wiczyńska (członkinie).

Komisja Rewizyjna: Ludwika Wujec (przewodnicząca), Antoni Sułek, Natalia Woroszyńska (członkowie).

Pracami biura Otwartej Rzeczpospolitej kierowała Magdalena Grudzińska. W związku z realizacją projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji” zatrudniliśmy w 2014 r. jako koordynatorkę projektu Karolinę Marcinkowską, a także naszych wcześniejszych wolontariuszy: Katarzynę Strzałkowską i Damiana Wutke. Jako wolontariuszka pracowała również Katarzyna Musur.

31 grudnia 2015 roku Otwarta Rzeczpospolita liczyła 170 członków zwyczajnych. W minionym roku przyjęliśmy 11 nowych członków. Z listy skreślono 25 osoby z powodu niepłacenia składek od wielu lat. Jedna osoba zrezygnowała z członkostwa.

Wśród nowo przyjętych członków OR znalazła się grupa osób ze Szczecina. Jeśli grupa ta osiągnie liczbę 15 członków, będziemy mogli – w zgodzie ze Statutem OR i Ustawą o stowarzyszeniach – oficjalnie powołać Oddział OR w Szczecinie.

W 2015 roku pożegnaliśmy zmarłych członków, członków założycieli i członków Rady Programowej Otwartej Rzeczpospolitej:

Feliksa Tycha (zm. 17 lutego 2015)

Władysława Bartoszewskiego (zm. 24 kwietnia 2015)

Ludwika Stawowego (zm. 11 sierpnia 2015).

W 2016 roku pożegnaliśmy zmarłych członków założycieli:

Marię Lipską (zm. 5 stycznia 2016),

Mirosława Sawickiego (zm. 31 stycznia 2016)

Michała Jagiello (zm. 1 lutego 2016)

W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 zebrań Zarządu OR i 1 zebranie Rady Programowej.

Sprawozdanie merytoryczne

- 1. Działalność statutowa.**
- 2. Projekt „Społeczeństwo na rzecz tolerancji”.**
- 3. Działania edukacyjne.**
- 4. Otwarte debaty.**
- 5. Konkurs prac magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego.**
- 6. Udział Stowarzyszenia w pracach okrągłego stołu w sprawie przeciwdziałania mowie nienawiści w Internecie organizowanych przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.**
- 7. Kalendarium ważniejszych wydarzeń i inicjatyw.**

1. Działalność statutowa.

a/ monitoring aktów nienawiści

W okresie sprawozdawczym Stowarzyszenie prowadziło, podobnie jak wcześniej, monitoring aktów nienawiści i dyskryminacji – przede wszystkim mających miejsce w Internecie – wobec przedstawicieli mniejszości narodowych, etnicznych, kulturowych, religijnych, seksualnych i innych, a także wobec materialnych wytworów kultury. Większość incydentów w 2015 r. (z ogólnej liczby ponad 1300 nadano dalszy bieg blisko 450, przeszło 850 odrzucono) została zgłoszona do Stowarzyszenia za pośrednictwem portalu www.zglosnienawisc.otwarta.org funkcjonującego w ramach projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji”. Projekt ten od września 2014 r. Otwarta Rzeczpospolita realizuje wraz Fundacją Klamra w ramach programu Obywatele dla Demokracji z Funduszy EOG. Koordynatorką projektu jest Karolina Marcinkowska, pracuje w nim również Katarzyna Strzałkowska oraz Damian Wutke.

b/ interwencje prawne i ich skutki

Spośród ponad 350 przypadków, które do końca 2015 r. zgłoszono do prokuratury jako ewentualne przestępstwa (w większości tzw. przestępstwa z nienawiści z art. 256 i 257 kodeksu karnego), w ok. 70 sprawach prezes Zarządu OR składał zeznania na policji. W ogromnej większości postępowanie karne było warunkowo umarzone (natomiast znacznie rzadziej niż dawniej – w ogóle nie podejmowane), jednak co najmniej w trzech sprawach sprawcy wystosowali oświadczenia z przeprosinami z swoje czyny, a w dwóch znanych nam doszło do rozprawy i wyroku skazującego.

c/ odwołania i zażalenia od decyzji o niepodjęciu lub umorzeniu postępowania

Stowarzyszenie złożyło blisko 50 odwołań i zażaleń od decyzji o niepodjęciu postępowania w zgłoszonych sprawach lub o ich umorzeniu. Choć w niektórych wypadkach prokuratury dostarczyły nam uzasadnienia swoich decyzji, jednak w większości przypadków nie otrzymaliśmy uzasadnienia, ponieważ – wedle przedstawianej nam przez prokuratury i policję argumentacji – Stowarzyszeniu, które nie jest ani pokrzywdzonym, ani świadkiem w sprawie, uzasadnienie się nie należy. Okazało się, że zmiana w tekście statutu Otwartej Rzeczpospolitej przeprowadzona na Walnym Zebraniu w dn. 7 marca 2015 r., która w założeniu miała umożliwić OR otrzymywanie takich uzasadnień, nie przyniosła spodziewanych skutków. Zdaniem prawników, z którymi dotąd rozmawialiśmy, na pomyślne rozwiązanie, umożliwiające otrzymywanie uzasadnień, nie ma dużych szans. Jednakże Zarząd OR nawiązał kontakt ze specjalistami od prawa, którzy mają nam doradzić, w jaki sposób można by ewentualnie się ich domagać. Jest to istotne, ponieważ głównie na podstawie takich uzasadnień zaangażowani przez nas autorzy piszą ekspertyzy prawne dotyczące traktowania przez wymiar sprawiedliwości przestępstw z nienawiści.

d/ interwencje społeczne oraz monitoring inicjatyw na rzecz tolerancji

Ten rodzaj działalności Stowarzyszenia obejmuje uczestnictwo w zbiorowych protestach i petycjach, tworzenie i wysyłanie listów i pism do przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla, instytucji i organizacji itp. , a także wystąpienia przedstawicieli Stowarzyszenia w mediach (wypowiedzi dla prasy, w radiu i telewizji). W okresie sprawozdawczym podjęliśmy ponad 30 takich interwencji. Rejestrowaliśmy również i wspieraliśmy wydarzenia świadczące o

przeciwdziałaniu aktom nietolerancji, reagowaniu na nie i zapobieganiu im podejmowane przez instytucje oraz organizacje pozarządowe. Ważniejsze tego rodzaju inicjatywy Stowarzyszenia są opisane w *Kalendarium ważniejszych wydarzeń i inicjatyw* – pkt.7).

2. Projekt „Społeczeństwo na rzecz tolerancji”.

Sprawozdanie merytoryczne z projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji zostało przygotowane przez koordynatorkę projektu Karolinę Marcinkowską w osobnym załączniku do tego sprawozdania (załącznik nr 1).

3. Działania edukacyjne.

Za publikację w pewnym sensie edukacyjną, choć przeznaczoną dla specjalnego rodzaju odbiorców, można uznać opracowany w ramach projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji” wydany w listopadzie 2015 r. *Przewodnik dla organów ścigania. Formy dyskryminacji i metody jej zwalczania*.

W 2015 r. prowadziliśmy następujące działania edukacyjne przeznaczone dla dzieci i młodzieży:

Pracownik OR Damian Wutke w dn. **30.04.2015** prowadził we Wrocławiu warsztat na temat mowy nienawiści i sposobów jej zapobiegania w ramach projektu „Zmieniamy świat serce po sercu” realizowanego przez Fundację Przyjazny Dom w partnerstwie z Fundacją L'ARCHE oraz organizacja The World of Puppets z Islandii w ramach programu Obywatele dla Demokracji finansowanego z funduszy EOG. Podobne warsztaty zostały przeprowadzone przez Damiana Wutke wśród podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy oraz grupy gimnazjalistów w podkrakowskich Śledziejowicach.

Podczas Warszawskiego Dnia Różnorodności **23.05.2015 r.** przedstawiciele OR przeprowadzili warsztaty „O tolerancji z najmłodszymi”, podczas których dzieci otrzymywały i wypełniały quizy-kolorowanki dotyczące tolerancji wobec ludzi innych narodów i kultur.

Z okazji Dnia Afryki **25.05.2015 r.** Karolina Marcinkowska, koordynatorka projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji”, przeprowadziła warsztaty w Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Górze. Warsztaty dotyczyły zapobiegania mowie nienawiści i miały uwrażliwiać na inność kulturową, szczególnie dotyczącą kultur Afryki subsaharyjskiej.

Podczas Przystanku Woodstock w dniach **31.07–1.08.2015 r.** w Kostrzynie nad Odrą przedstawiciele OR współtworzyli *Dom Bez Hejtu* – wspólną przestrzeń, miejsce, w którym można było się dowiedzieć, jak rozpoznawać mowę nienawiści i jak z nią walczyć.

Wciąż nie doczekały się realizacji dwa projekty edukacyjne opracowane przez OR:

– **projekt „Korczakowski”**, którego celem jest powołanie do życia pisma redagowanego przez dzieci i młodzież dla swoich rówieśników. Projekt nawiązuje do tradycji „Małego Przeglądu” stworzonego przez Korczaka w okresie międzywojennym. W piśmie takim miałyby być poruszane zwłaszcza tematy relacji „innych” dzieci (romskich, z rodzin emigrantów i uchodźców, a także niepełnosprawnych itp.) rówieśnikami. Nie udało się nam otrzymać na ten projekt dofinansowania z MEN w 2015 r. Obecnie wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej, które jest zdecydowane współpracować z OR przy realizacji projektu, poszukujemy innych możliwości jego sfinansowania;

– **projekt „Uczenie tolerancji”** mający na celu przygotowanie grupy ok. 20 nauczycieli ekspertów, którzy przeszkoleni i wyposażeni w opracowane w ramach projektu materiały będą z kolei szkolili nauczycieli w całym kraju, przekazując im wiedzę na temat przeciwdziałania uprzedzeniom w stosunku do grup szczególnie narażonych na dyskryminacje, prowadzenia warsztatów antydyskryminacyjnych, motywowania i przygotowywania uczniów do reagowania na zjawiska ksenofobii, antysemityzmu i rasizmu. Również w tym wypadku szukamy źródeł finansowania projektu.

4. Otwarte debaty

26.05.2015 r. w Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się VIII publiczna debata pod hasłem

Cygan – Rom – Polak ...czyli o Cyganach trochę prawdy, garść mitów, kilka kłamstw dedykowana pamięci reżysera Krzysztofa Krauzego i Karola „Parno” Gierlińskiego. Panelistami byli: Grażyna Zuchra Laskowska, Tadeusz Bosman Krzyżanowski i Andrzej Grzymała-Kazłowski. Debatę prowadziła Barbara Weigl.

7.12.2015 r. w Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się IX publiczna debata pod hasłem *Polska dla ludzi! ...czyli o tym, czy wolno być obojętnym na zło dyskryminacji* dedykowana pamięci prof. Zofii Kuratowskiej – zmarłej w 1999 roku wicemarszałkini Senatu, obrończyni pokrzywdzonych, upominającej się o prawa osób dyskryminowanych. W pierwszej części debaty o rasizmie i ksenofobii oraz sposobach reagowania na ich objawy mówiły aktorki Bonnie Sucharska i Aster i Maria Haile oraz reżyser Radosław Rychcik – twórcy inscenizacji *Dziadów* w poznańskim Teatrze Nowym. W części drugiej na temat naszego stosunku do „innych” mówili: Janina Ochojska, twórczyni Polskiej Akcji Humanitarnej, Witold Klaus, prezes Stowarzyszenia Interwencji Prawnej, oraz Mariusz Kurc, redaktor naczelny pisma „Replika”. Debatę prowadził Piotr Pacewicz.

5. Konkurs prac magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego

Do organizowanego przez Otwartą Rzeczpospolitą **Konkursu prac magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego** – jego XX edycji – zakwalifikowano 16 prac, spośród których wyłoniono 10 prac, którym przyznano nagrody i wyróżnienia. Dwie prace

otrzymały nagrodę I stopnia (w tym jedna nagrodę specjalną im. Jacka Kuronia), dwie – nagrodę II stopnia (w tym jedna nagrodę specjalną Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita), sześciu pracom przyznano wyróżnienia (wśród nich jedno zostało ufundowane przez Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza, było też wyróżnienie im. Gajki Kuroniovej oraz wyróżnienie im. Joanny Wiszniewicz). Uroczystość rozdania nagród XX edycji Konkursu odbyła się **25.06.2015 r.** w sali im. Adama Mickiewicza w Pałacu Staszica. Nazwiska laureatów, tytuły prac oraz sprawozdanie z wręczenia i rozmowy z wyróżnionymi autorami można znaleźć na stronie www.otwarta.org.

Do XXI edycji Konkursu w **2016 r.** zakwalifikowano 25 prac.

6. Udział Stowarzyszenia w pracach okrągłego stołu w sprawie przeciwdziałania mowie nienawiści w Internecie organizowanych przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

13.11.2015 w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich odbyło się spotkanie okrągłego stołu w sprawie przeciwdziałania mowie nienawiści w Internecie. W obradach, które prowadził Rzecznik PO dr Adam Bodnar, wzięli udział przedstawiciele instytucji państwowych – m.in. Prokurator Generalny Andrzej Seremet, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Policji, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Sądownictwa – a także administratorzy internetowych portali informacyjnych i społecznościowych, reprezentanci mediów oraz osoby delegowane przez organizacje pozarządowe. Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita reprezentował prezes Zarządu Marek Gumkowski. W następnych tygodniach odbyły się dwa kolejne spotkania o charakterze ogólnym oraz dwa spotkania poświęcone wyodrębnionym zagadnieniom: sprawom edukacji oraz kwestom prawnym. We wszystkich tych spotkaniach aktywnie uczestniczyli przedstawiciele OR (oprócz Marka Gumkowskiego także Karolina Marcinkowska), przedstawiając swoje doświadczenia zdobyte w związku z prowadzeniem portalu zglosnieniawisc.otwarta.org oraz wysuwając propozycje działań. Spotkania – zarówno „okrągłostołowe”, jak i „podstolikowe” – mają być kontynuowane, a Otwarta Rzeczpospolita będzie się starała prezentować na nich swoje pomysły i doświadczenia.

7. Kalendarium ważniejszych wydarzeń i inicjatyw - udział przedstawicieli OR w spotkaniach i konferencjach.

Rok 2015

24.02

W ramach cyklu „Africa Remix czyli nowe zjawiska społeczno-kulturowe w Afryce subsaharyjskiej” odbył się premierowy pokaz filmu „The Pearl Of Africa” w reżyserii Jonnego von Wallströma – opowieści o życiu 27-letniej transseksualisty w Ugandzie. Jednym z partnerów spotkania i organizatorów dyskusji była Otwarta Rzeczpospolita.

3-4.03.

W dniach 3 i 4 marca 2015 roku w Brukseli przedstawiciel OR wziął udział w konferencji „Facing Facts Forward – European Conference for a victim centered approach to tackling hate crimes” zorganizowanej została przez [A Jewish Contribution to an Inclusive Europe](#) we współpracy z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR), Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) i Europejską Komisją przeciw Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI).

25.03.

W siedzibie OR gościł Marco Perolini, ekspert ds. dyskryminacji w Amnesty International, oraz Weronika Rokicka, koordynatorka kampanii [Amnesty International Polska](#). Przybliżyliśmy ideę naszego projektu „Społeczeństwo na rzecz tolerancji” i tryb działania portalu www.zglosnienawisc.otwarta.org.

18.04

Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita gościło grupę ok. 20 przedstawicieli francuskich mediów, których pięciodniowy pobyt w Polsce zorganizowała Conseil Représentatif des Institutions Juives de France (Rada Przedstawicieli Instytucji Żydowskich we Francji). Goście zadawali pytania dotyczące działań OR w walce z antysemityzmem i ksenofobią.

23.04

W Brukseli odbyło się spotkanie tzw. „grupy sterującej” pozarządowej organizacji [European Network Against Racism](#) (ENAR) poświęcone strategii zwalczania antysemityzmu w Unii Europejskiej i krajach członkowskich. W obradach uczestniczył przedstawiciel Otwartej Rzeczpospolitej **Krzysztof Podemski**.

7-8.05.

Otwarta Rzeczpospolita była partnerem odbywającej się w dniach 7-8 maja w Oświęcimiu **II Międzynarodowej Konferencji „Europa wobec wyzwań XXI wieku”**, organizowanej przez Oświęcimskie Forum Praw Człowieka. Motywem przewodnim w tym roku były „granice wolności”. Wiceprezesa Otwartej Rzeczpospolitej Paula Sawicka wygłosiła wykład „Czy nacjonalizm to patriotyzm”.

23.05

Otwarta Rzeczpospolita wzięła udział w [Warszawskim Dniu Różnorodności](#). Zapraszaliśmy na naszą [debate](#), rozdawaliśmy publikacje, zachęcaliśmy do aktywnego angażowania się w projekt „Społeczeństwo na rzecz tolerancji” i zgłaszania incydentów poprzez portal www.zglosnienawisc.otwarta.org.

30.05.

Przedstawiciele OR, Karolina Marcinkowska i Marek Gumkowski, spotkali się z grupą francuskiej młodzieży z **UEJF – Związku Studentów Żydowskich z Francji**, zaangażowanej w walkę przeciwko antysemityzmowi we Francji. Podczas spotkania przybliżyliśmy grupie działalność Stowarzyszenia, wnioski z prowadzenia portalu zglosnienawisc.otwarta.org oraz projekty innych organizacji działających na rzecz tolerancji w Polsce.

2.06.

W Krakowie odbyła się debata „**Na początku jest słowo czyli o mowie nienawiści w przestrzeni publicznej**”, w której udział wzięła koordynatorka projektu „[Społeczeństwo na rzecz tolerancji](#)” Karolina Marcinkowska.

4.06.

W Oslo odbyła się konferencja zorganizowana przez Institute for Strategic Dialogue i rząd Norwegii, poświęcona formom przeciwstawiania się przemocy motywowanej ekstremizmem. Celem konferencji była wspólna wymiana doświadczeń i stworzenie

sieci aktywistów z całej Europy zaangażowanych w walkę z tym zjawiskiem. Reprezentantką OR była członkini Zarządu, Magdalena Czyż.

10–11.06.

Odbyła się konferencja podsumowująca projekt „Nie daj się złapać w SIECI – interwencja i prewencja” dla praktyków pracujących z młodzieżą i teoretyków organizowana przez Fundację „[po DRUGIE](#)” i Zakład Kryminologii Wydziału Prawa i Administracji UW. Wiceprezeska Zarządu OR Paula Sawicka wygłosiła tekst „**Mowa nienawiści. Dlaczego i jak jej przeciwdziałać? Z doświadczeń Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita**”.

15.06.

Paula Sawicka, wiceprezeska OR, wypowiedziała się w TVP 1 w dyskusji dotyczącej **przyjmowania imigrantów do Polski i stosunku Polaków wobec cudzoziemców**. Podstawą do dyskusji był list otwarty do premier Ewy Kopacz „[TAK dla przyjmowania osób uciekających przed prześladowaniami](#)”, zainicjowany przez [Fundację Ocalenie](#) i podpisany przez Otwartą Rzeczpospolitą oraz 31 innych organizacji.

23.06.

OR wystosowała list do kurii w Poznaniu w związku z zorganizowaną przez Eucharystyczny Ruch Młodych grą miejską dla dzieci, którą oparto na poznańskiej legendzie o profanacji hostii przez Żydów. Sprzeciwiliśmy się edukacji dającej miejsce na uruchomienie negatywnych emocji w stosunku do przedstawicieli grup mniejszościowych. W odpowiedzi na apele arcybiskup, metropolita poznański Stanisław Gądecki nakazał organizatorom wstrzymać prowadzenie gry aż do wyjaśnienia sprawy.

3-4.07.

W Warszawie odbyło się trzecie spotkanie organizacji pozarządowych (m.in. Otwarta Rzeczpospolita, [Stowarzyszenie Homo Faber](#), [Stowarzyszenie Nomada](#)) współpracujących przy projekcie „Razem Przeciw Nienawiści”, organizowanym przez naszego partnera [Fundację Klamra](#). Pracowaliśmy nad koncepcją wystawy uwrażliwiającej na mowę nienawiści, dzieliliśmy się wiedzą i dobrymi praktykami.

13-22.08.

Członek Otwartej Rzeczpospolitej Damian Wutke wziął udział w seminarium szkoleniowym dot. praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji, które organizowane było przez **EGAM** – *European Grassroots Antiracist Movement*. Odbyło się ono w Sarajewie, a okazją do spotkania był odbywający się wówczas Festiwal Filmowy, szczególnie część dokumentalna, poświęcona w całości problemom i wyzwaniom przed jakimi stoi obecnie ludzkość. W trakcie pobytu uczestnicy odwiedzili również Srebrenicę, miejsce największego od czasów II wojny światowej ludobójstwa. Przez dziewięć dni pobytu młodzi aktywiści praw człowieka z całej Europy spotkali się m.in. z Matkami Srebrenicy, z szefową Przeglądu Filmów Dokumentalnych na Festiwalu, holenderskim korespondentem pracującym w latach 90. na terenie byłej Jugosławii.

14.09.

W związku z mającymi miejsce w Warszawie 12.09 demonstracjami przeciwników i zwolenników przyjęcia przez Polskę uchodźców, w **Debacie Poranka** prowadzonej przez Roberta Walenciaka w [Polskim Radiu 24](#) wziął udział Prezes Otwartej Rzeczpospolitej **Marek Gumkowski**, stwierdzając m.in.: „Podsycanie nienawiści wobec uchodźców świadczy o upadku moralnym społeczeństwa. Jestem w stanie zrozumieć lęk, nie jestem w stanie zrozumieć nienawiści”.

25.09

Karę 1,5 tys. zł grzywny wymierzył w środę siedlecki sąd rejonowy mężczyźnie oskarżonemu o zamieszczenie na jednym z portali rasistowskiego wpisu dotyczącego nielegalnych imigrantów z Afryki. Wpis został zgłoszony na portal zglosnienawisc.otwarta.org. Wyrok w Sądzie Okręgowym w Siedlcach zapadł po dobrowolnym poddaniu się uzgodnionej karze .

1.10.

Organizacje zrzeszone w Koalicji na Rzecz Równych Szans, w tym **Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita**, wystąpiły do Prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz z apelem o wzmożenie działań podległych jej służb w zwalczaniu mowy nienawiści wobec imigrantów.

6.10

W Warszawie przy Memoriale Wolnego Słowa (Skwer Wolnego Słowa) odbyła się zarejestrowana przez OR jako organizatora manifestacja (połączona z konferencją prasową) inaugurująca kampanię społeczną „Wybieram bez hejtu”. Kampania została zainicjowana przez Obywateli Kultury, Obywateli Nauki i Otwartą Rzeczpospolitą. W związku z kampanią 10.10.2016 w Telewizji Warszawa wystąpił obok Beaty Stasińskiej Marek Gumkowski, który skomentował zjawisko narastającej w Internecie fali nienawiści, zwłaszcza wymierzonej przeciwko uchodźcom.

14.10.

Na naszej stronie ogłosiliśmy – za zgodą autora – [list](#) z przeprosinami od osoby, której nienawistny komentarz zamieszczony na Facebooku i wysłany za pośrednictwem www.zglosnienawisc.otwarta.org zgłosiliśmy do prokuratury.

18.10.

Gościem programu „Twój problem – moja sprawa” w Radiu TokFm był **Marek Gumkowski**, prezes Otwartej Rzeczpospolitej, który mówił m.in. o wzroście ilości zgłoszeń płynących na nasz portal www.zglosnienawisc.otwarta.org.

19.11.-22.11.

Odbyło się doroczne Walne Zebranie członków European Grassroots Antiracist Movement **EGAM**. Przedstawicielką OR była członkini Zarządu Magdalena Czyż.

22.11.

Członek Rady Programowej OR dr hab. Michał Bilewicz z Centrum Badań nad Uprzedzeniami oraz wiceprezeska OR Paula Sawicka wzięli udział w seminarium pt. „**Mowa nienawiści – od przeszłości do przyszłości. Stosowanie Europejskiej Konwencji w wewnętrznym systemie prawnym państwa**” na Wydziale Prawa i Administracji UW.

23.11.

Na naszej stronie podaliśmy – za zgodą autora – do wiadomości publicznej list wyrażający żal i skruchę „w sprawie nieodpowiedzialnego zachowania”, wysłany do nas przez jedną z osób, której nienawistny komentarz zamieszczony na Facebooku zgłosiliśmy do prokuratury.

26.11.

W Szczecinie w krypcie przy Kościele Ojców Dominikanów odbyła się debata pt. „[Etyczny, religijny i polityczny wymiar postaw wobec uchodźców – powinności i dylematy](#)” dotycząca problematyki uchodźców. Debatę zorganizowała szczecińska grupa szczecińskich członków Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita.

13.12.

W Szczecinie na Placu Grunwaldzkim odbyła się demonstracja pod hasłem wspólnego sprzeciwu wobec rasizmu, ksenofobii i nacjonalizmu. Wśród organizatorów była grupa szczecińskich członków OR. W czasie demonstracji doszło do szarpaniny z usiłującymi zakłócić manifestację przedstawicielami skrajnych organizacji nacjonalistycznych.

W 2015 r. Otwarta Rzeczpospolita objęła patronatem cykl 5 debat/dyskusji w Muzeum Polin pt. "**Uwierzyć w Muzeum?**". Debaty prowadzone były przez Halinę Bortnowską i prof. Stanisława Krajewskiego gośćmi byli m.in. prof. I. Krzemiński, prof. J. Hołówka, Anna Dodziuk, prof. Stanisław Obirek.

Warszawa, 22 lutego 2016 r.